

Це дозволить майбутнім фахівцям самостійно працювати над актуальними проблемами в сфері праці, допоможе їм оцінювати окремі ситуації на ринку праці, вирішувати комплексні економічні завдання як на макрорівні так і на рівні підприємства.

Необхідно відмітити, що самостійна робота в певній мірі сприяє формуванню самостійності як особистісної риси та важливої професійної якості студента, суть якої полягає в уміннях систематизувати, планувати, контролювати свою діяльність без безпосередньої участі викладача. Завдання викладача полягає в тому, щоб розвинути мотивацію до самостійної діяльності студента.

Особистісно-діяльнісний підхід до організації самостійної роботи з дисципліни «Статистика праці» дозволяє студентам успішно засвоїти основні положення дисципліни, оволодіти системою теоретичних знань і практичних навичок застосування статистичної методології та методики досліджень кількісної сторони масових процесів та явищ, які відбуваються у сфері праці, для виявлення якісних особливостей, взаємозв'язків і закономірностей.

Самостійна робота студентів з дисципліни «Статистика праці» потребує чіткої організації, спрямованості на вирішення конкретних завдань, зв'язаних з особливостями сучасного стану соціально-економічного розвитку, соціально-політичної та економічної ситуації, що склалася в країні.

Самостійна робота студентів являється життєздатною системою безперервного навчання і виховання для досягнення високих освітніх рівнів, яка забезпечує постійне духовне самовдосконалення особистості, формує інтелектуальний та культурний потенціал — найвищу цінність нації.

*А. Ф. Баторшина, асист.,  
кафедра міжнародних фінансів*

### **ЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРАКТИЧНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНИХ ЯКОСТЕЙ МОЛОДИХ ФАХІВЦІВ**

Самостійна робота студентів відіграє дедалі важливішу роль у формуванні необхідних професійних якостей конкурентоспроможних молодих фахівців сьогодення. Самостійне опрацювання та індивідуальне вивчення навчального матеріалу формує у студентів уміння планувати, контролювати та систематизувати свою діяльність без допомоги викладача.

Самостійна робота дає студентам можливість працювати за власним планом, обирати оптимальний темп роботи, враховуючи при цьому власні індивідуальні особливості. Відзначимо, що саме індивідуалізація самостійної роботи сприяє самореалізації студентів і розкриває в них такі грані особистості, що позитивно впливають на їх професійний розвиток.

Основною передумовою ефективної реалізації самостійної роботи студентів є обґрунтування необхідності виконання конкретного завдання, визначення творчої спрямованості роботи та її професійна орієнтація. Успіх даної форми організації вивчення студентами навчального матеріалу багато в чому залежить від наявності у студентів позитивних мотивів (інтересу до роботи, потреби у виконанні певних завдань тощо).

Від завдань для самостійного опрацювання студенти перш за все очікують на професійну результативність, що спонукає їх до пошуку максимальної кількості необхідної інформації, використовуючи при цьому консультації з викладачами, вимагає самостійного прийняття рішень, активізує науковий і творчий пошук.

Проте важливо пам'ятати про необхідність чіткої організації, планування та керування самостійною роботою студентів з метою підвищення якості навчального процесу.

Однією з поширених проблем організації самостійної роботи студентів є відсутність детальних методичних рекомендацій щодо виконання роботи, чітких вимог до її оформлення. Деякі типи завдань для самостійної роботи дійсно потребують детального роз'яснення послідовності їх виконання і навіть розробки певних пам'яток щодо виконання завдань.

Перевірка, аналіз та оцінювання якості виконаних робіт, а також проведення консультацій із питань виконання завдань для самостійної роботи дають підстави стверджувати, що тривалість роботи студентів у бібліотеці з навчальною літературою, періодичними виданнями критично зменшується. Дедалі частіше студенти звертаються до викладача з питаннями, що стосуються пошуку необхідної літератури для виконання завдань. Це вимагає розробки методичних рекомендацій щодо роботи з літературою та чіткого обґрунтування доцільності активної роботи студентів у бібліотеці наряду з використанням сучасних засобів пошуку інформації.

І нарешті, студенти мають неабияку зацікавленість у виконанні завдань творчого характеру, спрямованих на формування вміння розв'язувати практичні ситуації, задачі альтернативними шляхами, визначати позитивні та негативні сторони певних еко-

номічних явищ, випробувати новації. Позитивна мотивація студентів значно підвищується за умов застосування квазіпрофесійних та професійних завдань у процесі навчання. Тому складання системи завдань для самостійної роботи студентів з урахуванням необхідності трансформації навчально-пізнавального характеру мотивів до професійного дозволить підвищити ефективність навчання та сформувати унікальні професійні якості молодих фахівців.

*О. В. Безугла*, старш. викл.,  
кафедра української мови та літератури

### **ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ РОЗВИТКУ ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНИХ УМІНЬ ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ**

Численні дослідження в галузі психолінгвістики і теорії мовленевої діяльності (О. О. Леонтьєв, Н. І. Жинкін), психології навчання іноземної мови (І. О. Зимня, Є. І. Пасов) дозволяють виявити нові резерви для визначення оптимального шляху розвитку мовленнєвих умінь і навичок у цілому і мовностилістичних зокрема в умовах самостійної навчальної діяльності студентів. Це характеризується:

- 1) переходом до вищих рівнів мовлення;
- 2) розвитком уміння точно висловлювати думки;
- 3) прагненням до самовдосконалення мовлення, намаганням зробити його більш виразним, лаконічним, точним;
- 4) переходом від розгорнутого до скороченого внутрішнього мовлення, яке відзначається смисловою стислістю, значним смисловим навантаженням окремих слів, опусканням інших;
- 5) можливістю розгортання скорочених форм у повні граматичні структури усного й писемного мовлення.

Крім того, при індивідуальному підході у студентів активно розвиваються всі види пам'яті та уваги (з перевагою довільної), творча і репродуктивна уява, здатність до самостійної діяльності, що сприяє успішній організації розвитку можливостей, умінь.

Як відомо, самостійна робота студентів базується на педагогічних і психологічних закономірностях, детермінується змі-